

Bundesministerium
für Arbeit und Soziales

Ministry of Social Affairs and
Employment

WORKSHOP I-III

Werken over grenzen heen:

Naar een eerlijke 360-graden arbeidsmarkt
in de Nederlands-Duitse grensregio

Een 360-graden arbeidsmarkt: het verbeteren van de convergentie van de arbeidsmarkt in de grensregio

De grensoverschrijdende arbeidsmarkt tussen Nederland en Duitsland biedt veel kansen voor werknemers en werkgevers en vergroot de mogelijkheid om vraag en aanbod van arbeid beter op elkaar af te stemmen. Mensen die over de grens willen werken worden echter met uitdagingen geconfronteerd, zoals de taalbarrière en het gebrek aan kennis over de lokale regels en voorschriften. Voor werknemers en werkgevers kan het een uitdaging zijn om wegwijs te worden in de uiteenlopende nationale regels op het gebied van gezond en veilig werken, sociale zekerheid en belastingen. Bovendien zijn werkzoekenden en werkgevers niet altijd op de hoogte van de verschillende informatie- en advieskantoren die in de grensregio actief zijn. Dit kan werkzoekenden en werkgevers ervan weerhouden om werken en werven over te grens te overwegen.

Het doel van de workshop is om van gedachten te wisselen over bovengenoemde uitdagingen en om relevante inzichten te delen over de mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van een grensoverschrijdende arbeidsmarkt die zo min mogelijk wordt beïnvloed door nationale grenzen, ook wel een 360-graden arbeidsmarkt genoemd, met speciale aandacht voor het werven van geschoolde arbeidskrachten. Ook wordt tijdens de workshop besproken hoe de zichtbaarheid en onderlinge samenwerking tussen bestaande diensten en initiatieven in de grensregio's kunnen worden verbeterd, waaronder met de mogelijke ondersteuning van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA). De workshop wordt gemodereerd door een vertegenwoordiger van het Instituut voor Transnationale en Euregio-nale grensoverschrijdende samenwerking en mobiliteit (ITEM) en de onderwerpen worden ingeleid door korte bijdragen van verschillende deskundigen, zoals EUREGIO Gronau, de Bundesagentur für Arbeit en een vertegenwoordiger van een werkgeversorganisatie. Na deze presentaties nodigen we je graag uit om deel te nemen aan interactieve discussie over vragen. Na deze presentaties nodigen we u graag uit om deel te nemen aan een interactieve discussie over vragen als:

- Wat is er nodig om een 360-graden arbeidsmarkt verder te faciliteren?
- Hoe kan worden ingespeeld op de groeiende vraag naar (geschoolde) werknemers in de grensregio?
- Hoe kan de zichtbaarheid van de bestaande grensoverschrijdende adviesdiensten worden verbeterd om het bewustzijn van de kansen die de grenslocatie biedt te vergroten?
- Welke inspanningen kunnen in dit verband op Europees niveau worden ondernomen?

Eerlijke arbeidsmobiliteit: informatievoorziening aan arbeids- migranten

Langs de Nederlands-Duitse grens doen zich specifieke situaties voor waarbij arbeidsmigranten uit andere EU-landen in dienst worden genomen door Nederlandse bedrijven/uitzendbureaus en vervolgens over de grens in Duitsland worden gehuisvest. Deze arbeidsmigranten zijn kwetsbaar voor misbruik en uitbuiting. Ze worden vaak onder valse beloften geworven en werken en leven in precare omstandigheden. Dersdelanders die gedeta- cheerd worden vanuit andere EU-landen zijn in het bijzonder kwetsbaar voor misbruik, omdat ze afhankelijk zijn van de werkgever voor hun werk- en verblijfsvergunning.

Een belangrijk middel om deze situaties te helpen voorkomen is om arbeidsmigranten bewust te maken van hun rechten en plichten. In het ideale scenario zijn deze personen bekend met hun rechten en plichten voordat ze naar Nederland en Duitsland komen. Arbeidsmigranten zijn momenteel vaak niet op de hoogte van hun rechten, bijvoorbeeld door de complexe juridische situatie en ook de taalbarrière speelt hierin een rol. De autoriteiten staan voor de uitdaging om informatie over werk- en leefomstandigheden effectief onder arbeidsmigranten onder de aandacht te brengen, zowel voor als na vertrek. Het grensoverschrijdende aspect in de Nederlands-Duitse grens- regio maakt dit mogelijk extra ingewikkeld.

Deze workshop zal zich daarom richten op mogelijke benaderingen en relevante actoren om de informatievoor- ziening voor arbeidsmigranten in de Nederlands-Duitse grensregio te verbeteren. De workshop zal worden geleid door een vertegenwoordiger van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA) en de te bespreken onderwerpen zullen worden ingeleid door een vertegenwoordiger van Arbeit und Leben NRW (een onderwijsinstelling die gezamenlijk wordt gefinancierd door de Duitse Arbeidsunie (DGB) en de centra voor volwassenenonderwijs (VHS) in Noordrijn- Westfalen (NRW)), het Nederlandse ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, EURES en ELA. Na deze presentaties nodigen we u graag uit om deel te nemen aan een interactieve discussie over vragen als:

- Hoe kunnen arbeidsmigranten vóór hun vertrek worden geïnformeerd over hun rechten? Hoe kan de samenwerking tussen de landen van bestemming en de landen van herkomst worden verbeterd?
- Hoe kunnen arbeidsmigranten in de grensregio beter worden geïnformeerd over hun rechten? Welke partijen moeten hierbij worden betrokken? Hoe zou grensoverschrijdende samen- werking hiertoe kunnen bijdragen?
- Welke verbeteringen of aanvullende maatregelen zouden op EU-niveau kunnen worden getroffen met betrekking tot de informatieverstrekking aan, en begeleiding van, arbeidsmi- granten?

Eerlijke arbeidsmobiliteit: grensoverschrijdende handhaving om eerlijke arbeid- en leefomstandigheden te waarborgen

Arbeidsmigranten uit een ander EU-land wonen en werken soms aan beide kanten van de Nederlands-Duitse grens. Laaggeschoolde arbeidsmigranten zijn kwetsbaar voor misbruik, met name derdelanders. Het grensoverschrijdende aspect van deze situatie maakt het moeilijk voor handhavingsautoriteiten om in actie te komen tegen malafide bedrijven die arbeidsmigranten slecht behandelen. Vooral omdat informatie over arbeidsomstandigheden en huisvesting versnipperd is en mogelijkheden voor grensoverschrijdende informatie-uitwisseling vaak belemmerd worden door regels op het gebied van gegevensbescherming.

Deze workshop richt zich op het identificeren van uitdagingen op het gebied van handhaving en het bespreken van gezamenlijke oplossingen die kunnen bijdragen aan een nog effectievere samenwerking tussen organisaties in de grensregio, met steun van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA). De workshop wordt gemodereerd door het Ministerie van Regionale Identiteit, Lokaal Bestuur, Bouwen en Digitalisering van de deelstaat Noordrijn-Westfalen (MHKBD NRW). De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), ELA en de Duitse Vakbond (DGB) zullen een actieve bijdrage leveren. Na deze presentaties nodigen we u graag uit om deel te nemen aan een interactieve discussie over vragen als:

- Hoe kan de ELA effectieve grensoverschrijdende handhaving ondersteunen?
- Hoe kan de uitwisseling van signalen en informatie tussen de verschillende actoren in de grensregio verbeterd worden?
- Hoe kan opvolging van signalen van misbruik van arbeidsmigranten worden verbeterd?
- Hoe kunnen arbeidsmigranten die slecht zijn behandeld worden ondersteund om eerlijk werk te vinden in de grensregio?